

SZANOWNI MIESZKAŃCY SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ „JEDNOŚĆ” w Ostródzie

Informujemy, że Spółdzielnia otrzymała ze Związku Gmin:

- W dniu 24.08.2020r. kolejną decyzję Zarządu Związku Gmin Regionu Ostródzko – Iławskiego „Czyste Środowisko” określającą wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za okres od dnia 01.05.2016r. do 31.01.2018r. SKO w Elblągu po odwołaniu Spółdzielni podtrzymało w mocy decyzję Związku Gmin, a to oznacza konieczność dopłaty przez mieszkańców, którzy w/w okresie składali deklaracje (oświadczenia) o segregowaniu odpadów. Łączna kwota dopłaty, dotycząca wszystkich nieruchomości znajdujących się w zasobach naszej Spółdzielni za w/w okres wynosi **277.801,50zł**. Jedną z największych dopłat za w/w okres otrzyma wielodzietna rodzina (7 osób) w wysokości 808,50zł, która w okresie 05/2016 do 01/2018 korzystała z obniżonej stawki ze względu na ilość osób zamieszkałych. Ze względu na sytuację materialną skrupulatnie prowadziła segregację odpadów, podobnie jak wiele innych rodzin, które zgodnie z zasadą odpowiedzialności zbiorowej będą zmuszone ponieść dodatkowe koszty.
- W dniu 08.09.2020r. wezwanie do złożenia deklaracji i dopłaty za odpady za okres 01.02.2018r. – 30.05.2020r. Szacunkowa dopłata wyniesie 386.777,00 zł. Związek Gmin domaga się dopłaty, bez wydania decyzji, od której przysługuje odwołanie. W/w okres obejmuje również ponad dwa miesiące panującej pandemii także w naszym mieście. Wprowadzone obostrzenia znacząco utrudniły prowadzenie selektywnej zbiórki szczególnie dla osób starszych i samotnych. Skutki realizacji wezwań Związku Gmin odczuje również i ta grupa mieszkańców Spółdzielni.
- W dniu 10.07.2020r. pismo informujące o przyjęciu deklaracji (nigdy wcześniej Związek nie informował o przyjęciu deklaracji) oraz inny jego fragment, który cytujemy: *„Jednocześnie nadmieniam, iż w przypadku nie zachowania selektywnego gromadzenia odpadów komunalnych w poszczególnych punktach wskazanych w dokumentach deklaracji [czego oczywiście nie zakładamy] zostanie wystawiona jedna decyzja zbiorcza dla wszystkich budynków przypisanych do danego punktu gromadzenia odpadów gdzie stwierdzono nieprawidłowości.”* Zapowiedź Związku zostawiamy bez komentarza.

Mieszkańcy Spółdzielni w okresie 07/2013 – 05/2020 z uwzględnieniem już naliczonych kar oraz „prośby” o uregulowanie jeszcze nie naliczonych kar, zapłacą do Związku Gmin za odpady komunalne **6.552.632,00zł, w tym 1.025.897,50zł kar**. Nie są znane Spółdzielni inne podmioty na terenie całego kraju, którego mieszkańcy zostali obciążeni karami w takiej wysokości.

Od pierwszego dnia obowiązywania „nowej ustawy” tj. od 1 lipca 2013r., wszyscy uczestnicy rynku odpadów, Ci co je generują, odbierają, nadzorują i kontrolują uczyli się nowego systemu gospodarki odpadami, mającego na celu przede wszystkim czystość środowiska, poprzez m.in. edukację ekologiczną, zmniejszenie odpadów niesegregowanych itp. Niestety od tego pierwszego dnia **mieszkańcy Spółdzielni w Ostródzie, jako jedyna grupa spośród 19 gmin wchodzących w skład Związku, zostali obciążeni wyższą kwotą**, mimo że wiele rodzin w sposób prawidłowy prowadziło segregację odpadów, dbając o środowisko, unikając dzikich wysypisk, dając przykład innym, spełniając wymogi selektywnej zbiórki. Za takie zachowania ponieśli karę, zgodnie z zasadą odpowiedzialności zbiorowej obowiązującej w zabudowie wielorodzinnej. Wątpliwości w zakresie ustawowej definicji właściciela zauważył również ustawodawca, który doprecyzował to pojęcie zmianą ustawy obowiązującej dopiero od 1 lutego 2015r. Nasuwają się pytania, czy wszyscy

pozostali mieszkańcy na terenie Związku, niezależnie od rodzaju budownictwa, w sposób prawidłowy prowadzili segregację odpadów? Czy byli kontrolowani tak precyzyjnie jak mieszkańcy Spółdzielni? Jakie kary nałożono i wyegzekwowano od właścicieli nieruchomości? Na te i na inne pytania skierowane przez Zarząd Spółdzielni do Związku Gmin otrzymano odpowiedzi m.in. w zakresie:

- 1) *Kontroli przestrzegania zasad prawidłowej segregacji odpadów.* Skontrolowano w Ostródzie 101 punktów i wszystkie należały do Spółdzielni Mieszkaniowej „Jedność”. Należy dodać, że w Spółdzielni znajduje się 101 budynków mieszkalnych, w 59 nieruchomościach, które korzystają z 40 (a nie 101) punktów gromadzenia odpadów. Żadne inne punkty w Ostródzie, należące m.in. do wspólnot mieszkaniowych nie były kontrolowane, nie zainteresowano się również, czy te niekontrolowane wspólnoty (nieruchomości) posiadają pojemniki na odpady (a taki był obowiązek ustawowy), gdzie znajduje się miejsce ich gromadzenia. Do dziś zgłaszają się do Spółdzielni wspólnoty mieszkaniowe, które wprost oświadczają, że „podrzucali” odpady do Spółdzielni, że nie posiadają od początku obowiązywania „ustawy śmieciowej” pojemników. Skoro nie posiadały śmietników, a wносиły opłaty do Związku Gmin, to rzeczywiście Związek nie miał co kontrolować, tym bardziej prawidłowość segregacji. Tylko w trzech na 19 gmin zrzeszonych w Związku dokonano kontroli w zabudowie wielorodzinnej w 223 na 1400 punktów budownictwa wielorodzinnego.
- 2) *Dochodzonych i wyegzekwowanych kwot w postępowaniach administracyjnych i sądowych.* Wg informacji Związku wyegzekwowano: w Łławie 0zł, w Ostródzie 2.348.875 zł, w Morągu 30.557 zł.
- 3) *Kosztów w latach 2013 -2020 dotyczących odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.* Wzrost przeciętnych miesięcznych kosztów w 2020r. do 2013r. wynosi 164%,
- 4) *Kosztów administracji w latach 2013 – 2020.* Koszty administracji wyniosły 16.139.496,49zł (m.in. wynagrodzenia, koszty biurowe, narzuty na płace, inne i pozostałe) – wzrost przeciętnych miesięcznych kosztów administracji Związku w 2020r. do 2013r. wyniósł **297%**, a inflacja w tym samym okresie wzrosła o 8,07%. Związek podaje również, że w 2020r. liczba mieszkańców na terenie Związku zmniejszyła się o 8.057 osób (budownictwo jednorodzinne zmniejszenie o 9.609 osób, w budownictwie wielorodzinnym wzrost o 1.552 osoby) w stosunku do 2013.
- 5) *Kosztów edukacji ekologicznej,* które w latach 2013-2020 wyniosły 315.617,91zł co stanowi ok. 0,02 zł miesięcznie (od 07/2013 do 05/2020) na mieszkańca Związku.
- 6) *Ilości aktywnych nieruchomości i liczby mieszkańców na terenie Gminy Miejskiej Ostróda oraz we wszystkich gminach zrzeszonych w Związku Gmin.* Z informacji wynika, że w latach 2013-2020 w Ostródzie w zabudowie jednorodzinnej ubyło 2.282 osoby, natomiast w zabudowie wielorodzinnnej przybyło 501 osób. Związek podaje m.in., że w tym okresie (2013 – 2020) przeciętne miesięczne koszty administracji wzrosły od 97.325,11zł w 2013r. do 289.252,22zł w 2020r. i nie dotyczą one kosztów związanych z odbieraniem, transportem, zbieraniem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów oraz kosztem tworzenia i utrzymania punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Nie jest w nich zawarta tzw. „opłata marszałkowska” czy „koszty na bramie” czyli opłata za przyjęcie odpadów. Koszty administracji nie mają związku z ilością wytworzonych odpadów, częstotliwością odbioru i rodzajem odpadów.

Koszty administracji, podobnie jak pozostałe składniki tworzące opłatę za gospodarke odpadami są kalkulowane na 1 osobę. Każdy właściciel nieruchomości i podmioty obciążone obowiązkami właściciela jest zobowiązany do złożenia deklaracji, zawierającej m.in. ilość osób zamieszkujących nieruchomość oraz wyliczyć opłatę za odpady. Na podstawie tych deklaracji Związek Gmin otrzymuje zapłatę, kontroluje, czy opłata wpłynęła na rachunek bankowy, prowadzi księgowość, windykację i inne czynności administracyjne.

Związek pracuje na podstawie deklaracji właściciela, nie obsługuje osób, w szczególności zamieszkałych w zabudowie wielorodzinnej. Spółdzielnia, czyli jej mieszkańcy od początku funkcjonowania „nowej ustawy śmieciowej” tj. od 1 lipca 2013r. ponoszą dodatkowe koszty związane z obsługą w zakresie gospodarki odpadami, których nikt nie refunduje i dlatego od początku obowiązywania ustawy postulujemy, prosimy, zwracamy uwagę by koszty administracyjne były kalkulowane na nieruchomość a nie osobę, tak jak postępuje wiele miast i gmin. Po raz kolejny przedstawimy różnicę kalkulacji kosztów administracji na nieruchomość i na osobę, na podstawie danych przekazanych przez Związek Gmin za 2019rok.

Dane dotyczą wszystkich gmin należących do Związku.

W 2019 roku koszty administracji wyniosły: **3.239.612,53zł**

Ilość mieszkańców zgłoszonych w Związku **171.474 osoby**,

w tym:

zabudowa jednorodzinna 112.882 osoby

zabudowa wielorodzinna 58.592 osoby

Koszt administracji na 1 osobę ($3.239.612,53 \text{ zł} / 171.474 \text{ osoby} = 18,89 \text{ zł/osobę}$)

Ilość nieruchomości za 2019r. wg informacji Związku - **40.692**

w tym:

zabudowa jednorodzinna 39.209 nieruchomości

zabudowa wielorodzinna 1.483 nieruchomości

Koszt administracji na 1 nieruchomość ($3.239.612,53 \text{ zł} / 40.692 \text{ nieruchomości} = 79,61 \text{ zł/nieruchomość}$)

Jedna nieruchomość obejmowała przeciętnie następującą ilość osób:

zabudowa jednorodzinna ($112.882 \text{ osoby} / 39.209 \text{ nieruchomości} = 2,89 \text{ osób/1 nieruchomość}$)

– przyjmujemy w zaokrągleniu **3 osoby w 1 nieruchomości**

zabudowa wielorodzinna ($58.592 \text{ osoby} / 1.483 \text{ nieruchomości} = 39,51 \text{ osób/1 nieruchomość}$)

– przyjmujemy w zaokrągleniu **40 osób na 1 nieruchomość**

Kalkulacja wg ilości osób

Zabudowa jednorodzinna ponosi koszty za 1 nieruchomość – 3 osoby x 18,89zł = **56,67zł**

Zabudowa wielorodzinna ponosi koszty za 1 nieruchomość – 40 osób x 18,89zł = **755,60zł**

W zasobach Spółdzielni znajdują się nieruchomości (np. Zawiszy Czarnego 5, w którym zgłoszono 133 osoby.

Dla tej nieruchomości opłata administracyjna wynosi: $133 \text{ osoby} \times 18,89 \text{ zł} = 2.512,37 \text{ zł}$)

Po raz kolejny należy podkreślić, że ta opłata nie zawiera kosztów odbioru, transportu, unieszkodliwiania odpadów, nie jest zależna od ilości wytworzonych odpadów, jest opłatą administracyjną, nie jest niestety jednakowa dla każdej nieruchomości, która składa jedną deklarację, która przechodzi taką samą procedurę „obróbki” księgowej czy administracyjnej, niezależnie czy dotyczy zabudowy jednorodzinnej czy wielorodzinnej.

Dla porównania, wg danych Związku Gmin dla 2019r. koszty administracji kalkulowane wg nieruchomości, które byłyby jednakowe dla wszystkich uczestników systemu gospodarki odpadami i wynosiłyby:

3.239.612,53zł / 40692 deklaracji = **79,61zł** i taką kwotę rocznie płaciłaby każda nieruchomość (jednorodzinna i wielorodzinna). Różnica kosztów administracji obliczona wg ilości osób i ilości deklaracji wynosi:

- dla zabudowy jednorodzinnej (56,67zł – 79,61zł = - 22,94zł – niedopłata)
- dla zabudowy wielorodzinnej (56,67 – 755,60zł = **675,99zł** – nadpłata)

Podsumowując: Spółdzielnia w 2019 roku złożyła 349 deklaracji dla 59 nieruchomości. Zwiększona ilość deklaracji wynika ze zmiany ilości osób w poszczególnych miesiącach. Przeciętnie w 2019r. Spółdzielnia przekazywała opłatę co miesiąc za ok. 6.900 osób. Wg ilości osób Spółdzielnia ponosi koszty administracji 6.900 osób x 18,89 zł/1 osobę = **130.341 zł**, a gdyby obowiązywała sprawiedliwa kalkulacja wg deklaracji: 349 deklaracji x 79,61 zł/1 deklarację = **27.783.89 zł**.

Różnica tylko dla 2019r. wynosi 130.341 zł – 27.783,89 zł = **102.557,11 zł**. **W okresie od 2013 do 2020 roku różnica ta wynosi ponad 500.000,00zł. O tyle mieszkańcy Spółdzielni zapłaciliby mniej, gdyby koszty administracyjne kalkulowano na nieruchomość, a nie na osoby.**

W lipcu minęło 7 lat od dnia kiedy Związek Gmin przejął system gospodarki odpadami, organizuje przetargi, ustala wysokość opłaty i jest zarządcą systemu gospodarki odpadami komunalnymi. To wyliczenie m.in. stanowi podstawę do zróżnicowania opłat z tytułu gospodarki odpadami komunalnymi w zależności od rodzaju zabudowy. Takie rozwiązanie dopuszcza również ustawodawca w art. 6j ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wystarczy z niego skorzystać, podobnie jak wiele gmin, miast i Związków Gmin w Polsce, które uwzględniają nie tylko sprawiedliwy podział kosztów administracji, ale również różnice w kosztach obsługi dużych osiedli mieszkaniowych i zabudowy jednorodzinnej. Te różnice potwierdzają nie tylko mieszkańcy Spółdzielni, ale również przedstawiciele firm zajmujących się odbiorem i transportem odpadów. Związek Gmin nie chce skorzystać również z zapisu w art. 6j ust. 2b „ustawy śmieciowej”, który umożliwia zróżnicowanie opłat dla poszczególnych gmin w ramach Związku. Z całym szacunkiem dla mieszkańców odległych gmin, opłata, na którą wpływają m.in. koszty transportu powinna być zróżnicowana w poszczególnych gminach, uwzględniając nawet koszty funkcjonowania stacji przeładunkowych, które również generują koszty, a te pokrywają wszyscy mieszkańcy gmin należących do Związku, w tym mieszkańcy naszej Spółdzielni. Ponosimy koszty, które nie dotyczą mieszkańców Spółdzielni.

W miesiącu wrześniu 2020r. Ci z Państwa, którzy w okresie 05/2016 – 01/2018 zadeklarowali selektywną zbiórkę odpadów otrzymają pismo z terminem jej wniesienia i wysokością dopłaty zgodnie z decyzją Związku Gmin.

Na podstawie dotychczasowych doświadczeń ze „współpracy” ze Związkiem Gmin można spodziewać się kolejnej (kolejnych) decyzji nakładających na mieszkańców Spółdzielni kary. Należy rozważyć wszystkie możliwości, aby mieszkańcy Spółdzielni byli traktowani poważnie i na równi z innymi mieszkańcami z terenu Związku Gmin, aby można było skorzystać z zapisów ustawy, skoro ich autorzy przewidywali już ponad 7 lat temu możliwość stosowania różnych stawek m.in. w zależności od rodzaju zabudowy (jednorodzinna, wielorodzinna). Należy rozważyć możliwość realnego i skutecznego wpływu mieszkańców na jakość i koszty systemu gospodarki odpadami w Ostródzie.

Informujemy, że ponad 800 osób podpisało petycję z żądaniem podjęcia uchwały przez Radę Miejską w Ostródzie o wystąpieniu ze Związku Gmin, wyrażając swoje niezadowolenie z dotychczasowego 7-letniego traktowania ich jako płatnika systemu oraz z nadzieją na poważne i sprawiedliwe traktowanie mieszkańców, którzy finansują system gospodarki odpadami, a także tych którzy nim zarządzają i administrują.

W dniu 15 września 2020r. została złożona petycja do Rady Miejskiej w Ostródzie.

Z poważaniem